

УДК 378(045/046)

[https://doi.org/10.33296/2707-0255-11\(21\)-04](https://doi.org/10.33296/2707-0255-11(21)-04)

**БОБРИКОВА ЮЛІЯ**

кандидат педагогічних наук,  
доцент кафедри освітніх технологій та  
охорони праці

Навчально-наукового професійно-  
педагогічного інституту

Української інженерно-педагогічної  
академії,

м. Бахмут, Україна

<https://orcid.org/0000-0002-9035-0535>

## **ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ОСОБИСТІТЬ МАЙБУТНЬОГО ІНЖЕНЕРА-ПЕДАГОГА В КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСВІТИ**

**Анотація.** У статті проаналізовано педагогічну діяльність майбутнього інженера-педагога в контексті інноваційного розвитку і обґрунтовано вплив використання інноваційних методів та технологій на розвиток педагогічної майстерності майбутнього інженера-педагога - учасника інноваційних процесів, покращення якісних показників навчальних досягнень та необхідність використання інноваційних методів та технологій для майбутнього фахівця.

Розглянуто актуальність використання інноваційних методів та технологій в процесі професійної підготовки майбутнього інженера-педагога, які полягають у тому, щоб навчити майбутнього фахівця самостійно здобувати знання та застосовувати їх для розв'язання нових пізнавальних і практичних завдань; сприяти розвитку комунікативних здібностей; розширити коло спілкування; прищепити уміння користуватися дослідницькими прийомами: збирати та аналізувати інформацію, висувати гіпотези, робити висновки.

Розглянуто методи інтерактивного навчання та їх організаційно-методичні форми, які є найбільш оптимальними щодо застосування на певному виді занять під час підготовки фахівців.

З'ясовано роль інноваційних методів та технологій у формуванні готовності майбутніх фахівців до професійної діяльності, їх мислення та поведінки.

Схарактеризовано комплекс професійно значущих якостей майбутніх інженерів-педагогів необхідних для успішної професійної діяльності та особливу увагу приділено сучасним інформаційним технологіям, їх можливостям для вдосконалення професійних умінь.

Отримано висновки та вказано перспективи подальших досліджень в межах заданого напрямку .

**Ключові слова:** інноваційні технології, інноваційний підхід, освіта, студент, викладач, інженер-педагог.

**Постановка проблеми.** У сучасній Україні впроваджується стратегія прискореного, інноваційного розвитку освіти і науки: забезпечуються умови для розвитку, самоствердження й самореалізації особистості впродовж життя. Інноваційні процеси, що відбуваються в освіті як у невід'ємній частині суспільства, вимагають відповідних змін у професійній діяльності майбутнього інженера-педагога.

Нові вимоги держави і суспільства щодо розвитку і самореалізації особистості учня, вчителя обумовлюють необхідність розроблення теоретико-методичних засад формування майбутнього інженера-педагога як конкурентоспроможного фахівця, а також створення ефективного діагностичного механізму, який дозволить виявити конкретні резерви в його діяльності, перспективи професійного росту, шляхи професійного вдосконалення.

Педагогічна діяльність майбутнього інженера-педагога - це діяльність, основною функцією якої є професійна підготовка висококваліфікованих, компетентних майбутніх фахівців, здатних знайти своє місце на ринку праці в умовах жорсткої конкуренції, спроможних активно включатися в суспільну, економічну, політичну, культурну та інші сфери життя суспільства [3].

У сучасних умовах інформаційного суспільства виникає необхідність переосмислення роботи майбутніх фахівців відповідно до нових вимог, що й потребує аналізу якості професійно-педагогічної діяльності викладачів. Щоб успішно виконувати свої професійні функції, майбутній фахівець повинен бути й організатором, і висококваліфікованим фахівцем у своїй галузі, й оратором, і психологом, й аналітиком, справжнім ерудитом в інших галузях знань.

Окрім цього, майбутній інженер-педагог повинен бути сучасною, конкурентоспроможною та творчою особистістю. Творчий характер педагогічної діяльності є найважливішою її об'єктивною характеристикою.

Вона зумовлена тим, що різноманіття педагогічних ситуацій, їхня неоднозначність потребують варіативних підходів до аналізу й рішення завдань, які впливають із них.

Педагог, на думку вчених, повинен володіти «розумним консерватизмом» як поєднанням рис індивіда з певною інерційністю психічної діяльності, яка водночас не перешкоджає інноваціям [7]; майбутній інженер-педагог повинен бути переконаним у тих позиціях, які він транслює студентам, та стимулювати їх до пошуку «болючих точок» проблем та способів їх вирішення [9].

Перетворення, що відбуваються в усіх сферах українського суспільства-економічної, соціальної, політичної, культурної, не могли залишити поза увагою і систему освіти, яка визначає інтелектуальний потенціал країни, що є умовою її процвітання і розвитку. Майбутній вступ України на Європейський рівень загострює конкуренцію на ринках праці, де затребуваний не вузькоспеціалізований фахівець, а професіонал з міцно сформованими потребами в самоосвіті, здатний до творчої самореалізації і самовизначення в ситуації рухомого, мінливого світу, що розуміє своє професійне призначення, що приймає інноваційну діяльність в як важливого пріоритету свого розвитку, здатний і готовий до постійного оновлення [6]. Це вимагає розробки і впровадження конкурентно-активних програм, які сприяють інтенсифікації інноваційних процесів і підготовці фахівців, здатних стати повноцінними учасниками інноваційної діяльності, оскільки саме фахівець, підготовлений до інноваційної діяльності, здатний розуміти значущість власного розвитку, розвитку соціального світу, творчого ставлення до справи.

**Аналіз основних досліджень і публікацій.** У зв'язку з розбудовою інформаційного суспільства освіта має забезпечити успішне функціонування

особистості в умовах інноваційного типу суспільного життя. Тому провідною тенденцією розвитку національних освітніх систем у XXI ст. стає їх модернізація на засадах інноваційного підходу. Його сутність полягає в тому, що головним чинником успішної життєдіяльності людини XXI ст. визнається її здатність до інноваційної діяльності та інноваційного типу мислення [1, с.53].

В умовах трансформації суспільства і реформування освітньої системи особливу роль відіграє інноваційний потенціал фахівців усіх сфер і галузей суспільного життя й у цьому контексті праця майбутнього інженера-педагога є однією з найважливіших, але водночас найскладніших, оскільки від його особистісних і професійних рис, від педагогічної компетентності, професіоналізму й майстерності, від інноваційного мислення, здатності реагувати на постійні цивілізаційні зміни залежить якість професійної підготовки випускників ЗВО. Проблему підготовки фахівців (зокрема викладачів закладів вищої освіти) до інноваційної педагогічної діяльності вивчали: Джеджула О.М., Кузьміна Н.В., Прокопенко І.Ф., Романовський О.Г., Сгадов С.О. Л. Ващенко, Н. Артикуца, М. Поташника, О. Арламова, М. Бургін, В. Журавльова, Н. Юсуфбекова, А. Ніколса, Г. Герасимова, Л. Ілюхіна, І. Бега, Л. Даниленко, І. Дичківська, Н. Дубової, О. Коберника, О. Попова, Л. Подимова, А. Прігожина, В. Сластьоніна, А. Хуторський та ін. Особливості моделювання інноваційної педагогічної діяльності та специфіку її структури висвітлено в працях Будас Ю.О., Демиденко Т.М., Винославська О.В., Козлової О.Г., Сластьоніна В.А. та ін.

Інноваційні процеси в освіті є об'єктом пильного вивчення багатьох вчених. Так, формування поняття інноваційної освіти присвячені роботи: В.Ф. Взятишева, Л.Ф. Вязникова, Л.І. Романкова, В.Є. Шукшунова, П.Г. Щедровицького. У них визначено теоретико-методологічна база інноваційної освіти, заснована на феноменологічній природі інноваційних процесів, дана оцінка рефлексії як основного механізму розвитку ціннісно-рефлексивного

взаємодії суб'єктів освітнього процесу, розкрито поняття суб'єктивного освітнього простору, що визначає особистісні смисли пізнаваного.

Проблемам підготовки інженерно-педагогічних кадрів присвячені роботи: С. Артюха, С. Батишева, Н. Брюханової, Г. Зборовського, Е. Зеєра, Р. Карпової, О. Коваленко, П. Лузана, А. Пастухова, О. Романовського, В. Сидоренка, О. Щербак та ін. Праці названих вище авторів сприяли накопиченню і систематизації знань, узагальненню досвіду підготовки студентів.

**Формулювання цілей статті.** Метою статті є розкриття сутності педагогічної діяльності та особистості майбутнього інженера-педагога в контексті інноваційного розвитку освіти.

Для реалізації мети було поставлено завдання:

- розглянути та обґрунтувати актуальність використання інноваційних методів та технологій в процесі професійної підготовки майбутнього інженера-педагога, особливості та необхідність використання найбільш оптимальних інноваційних методів та технологій при підготовці майбутнього фахівця;
- з'ясувати роль інноваційних методів та технологій у формуванні готовності майбутнього фахівця до професійної діяльності;
- схарактеризувати комплекс професійно значущих якостей майбутнього інженера-педагога необхідних для успішної професійної діяльності.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Розвиток інноваційних процесів у освіті на сучасному етапі зумовлюється:

- інтенсивним розвитком інформаційних технологій у всіх сферах людського буття;
- оновлення змісту філософії сучасної освіти, центром якої став загальнолюдський ціннісний вимір професійної діяльності;
- гуманістично зорієнтованим характером взаємодії учасників навчально-виховного процесу;
- необхідністю підвищення рівня активності та відповідальності педагога

за власну професійну діяльність.

У зв'язку з цим винятково важливого значення набуває інноваційна діяльність майбутнього інженера-педагога, що ґрунтується на основі наукового осмислення практичного педагогічного досвіду, організації цілеспрямованої педагогічної діяльності, зорієнтованої на зміну та розвиток навчально-виховного процесу з метою досягнення вищих результатів, одержання нового знання, формування якісно іншої педагогічної практики.

Аналіз науково-методичної літератури та представленої практики показує, що в діяльності майбутнього інженера-педагога, мають психологічну, педагогічну освіту, володіють знаннями наукового дослідження, експерименту, педагогічного управління спостерігається більш вагоме впровадження освітніх, педагогічних, дидактичних, управлінських технологій, інноваційних підходів у створенні ефективних систем навчання, виховання, розвитку, особистісного та професійного зростання майбутніх фахівців. Очевидно, що інноваційні процеси у вищій освіті потребують вирішення нагальних психолого-педагогічних, науково-дослідних, експериментальних, організаційно-управлінських проблем, так як не всі викладачі професійно готові до ролі суб'єктів інновацій, а реалізація професорсько-викладацьким складом вузу цієї ролі вимагає цілеспрямованої роз'яснювальної роботи, поновлення діяльності не тільки викладачів, але і керівників, а також деканатів і кафедр [1, 2].

Основним протиріччям на шляху інноваційного оновлення виступають установлені взаємини, взаємодії, традиційна комунікативна сфера спілкування та організаційно-управлінських зв'язків між суб'єктами освітнього процесу, а в цілому, відсутність науково-обґрунтованої, методично-побудованої і практично-реалізованої системи заходів (на базі моделі особистості викладача-інноватора і моделі особистості студента креативного типу) по вдосконаленню, підвищенню ефективності психолого-педагогічної, науково-дослідної, експериментальної, організаційно-управлінської (самоуправлінських)

діяльності викладачів і активної, творчої навчальної діяльності студентів, магістрів, аспірантів, що залишається актуальною проблемою.

Нам представляється правомірним розглядати в інноваційних проявах особистість майбутнього інженера-педагога, як психолога, дослідника, експериментатора, менеджера в сьогоденному інноваційному розвитку освіти, здатного розробляти і впроваджувати моделі підготовки студента креативного типу, який вміє самостійно знаходити і оволодівати знаннями, вміннями в навчальній діяльності, моделі власної діяльності інноваційного типу, фахівця в своєму предметі і в методиці навчання цього предмету. Даний підхід відповідає сутності методології парадигми суб'єкт-суб'єктних відносин.

Інноваційна педагогічна діяльність структурно охоплює зовнішні (мета, засоби досягнення, об'єкт впливу, суб'єкт діяльності, результат) і внутрішні (мотивація, зміст операції) компоненти. Як і будь-яка педагогічна діяльність виконує гностичну (пізнавальну), проектувальну (перспективне планування завдань і способів їх вирішення), конструктивну (співпраця педагога і вихованців), комунікативну (взаємодія педагога з учнями, колегами), організаторську (поетапність дій педагога і вихованців) функції. Головними особливостями інноваційної діяльності майбутнього інженера-педагога є особистісний підхід, творчий, дослідно-експериментальний характер, стійка мотивація на пошук нового в організації навчально-виховного процесу.

У той же час необхідно дотримуватися принципу оптимального поєднання елементів вже напрацьованих репродуктивних технологій в освіті і інтенсивних, що відповідає принципу наступності [5-8].

Специфічні особливості та аспекти означеної теми даної статті на рівні комплексного, системноструктурного, системно-функціонального методів:

*Педагогічний аспект.* Інноваційна педагогічна діяльність виконує гностичну (пізнавальну), проектувальних (перспективне планування педагогічних завдань і способів їх вирішення), конструктивну (співпраця

викладача і учнів), комунікативну (взаємодія викладача з учнями і колегами), організаторську (авторська поетапність дій викладача і учнів) функції.

Головними особливостями інноваційної педагогічної діяльності є: особистісний підхід (спрямованість на особистість студента, гуманні відносини, індивідуалізація), творчий дослідницько-експериментальний характер роботи, стійка мотивація на пошук нового в організації навчально-виховного процесу.

Комунікативна компетентність стає стрижнем професіоналізму викладача будь-якого навчального курсу, так як спілкування визначає основу і сутність педагогічної діяльності. Професійні комунікативні вміння включають соціально-психологічні, морально-етичні, естетичні, технологічні. У структуру педагогічної компетентності входить система наукових знань і практичних умінь.

Педагогіка спілкування, як інноваційний напрямок, сьогодні виступає інтеграцією досліджень соціальної психології і власне педагогіки. Професійна культура спілкування залишається соціально значущим показником його здібностей і умінь здійснювати доцільні взаємини. Найбільш ефективно вирішувати педагогічні завдання дозволяє демократичний стиль особистості.

Авторитет викладача базується на високому рівні розвитку наступних педагогічних складових: педагогічна спостережливість, повагу до студентів, стимулювання їх активності та інтелектуальної діяльності, гнучкість і нестандартність у прийнятті педагогічних рішень, задоволення від процесу спілкування зі студентами, швидкість реакції і мислення, доброзичливість і терплячість. Специфіка сучасної професійної діяльності викладача вузу укладена в реалізації справжнього змісту навчання, виховання і розвитку особистості студента (який проповідували великі педагоги всіх епох): ведення, підтримка, супровід учня [13,15]. На тлі вищесказаного досить серйозною проблемою невисокого рівня компетенцій виступають недостатні педагогічні знання в сфері процесу навчання: викладачі загальних і спеціальних дисциплін



- фахівці в конкретних областях, що позначається на низькому рівні умінь педагогічно, дидактично правильно осмислити спеціальні знання, а головне ефективно перетворити їх в навчальний матеріал для студентів. Спрацьовує також недостатній методичний, організаційно-управлінський досвід викладачів, що знижує якість підготовки майбутніх фахівців.

*Психологічний аспект.* Ригідність мислення викладача, а звідси і ригідність взаємодії його зі студентами стає основою формування прихованого опору інноваційним змінам: чи не активні навчальні та практичні заняття, заорганізовані форми роботи, усталені тексти лекцій і т.п. Ригідність знижує рівень компетентності викладача, завдає шкоди професійному становленню студентів бачити цілісно завдання дисципліни, курсу в підготовці майбутньої професійної діяльності випускників закладів вищої освіти стає високим змістом діяльності викладача. Толерантність викладача проявляється в терпимості до інших думок, висловлювань, особливостям іншої особистості. Розвинена толерантність дозволяє однаково шанобливо ставитися до кожного студента з властивими йому індивідуальними рисами, установками, домаганнями.

Важливими якостями психологічно розвиненого викладача є спостережливість і уважність. Уважність, до того ж, необхідна умова індивідуально орієнтованого дидактичного процесу. Спостережливість допомагає в необхідних випадках посилити педагогічний вплив, змінити технологію навчання, форму подачі матеріалу, підвищити зацікавленість студентів при зниженні їхньої уваги.

Високий рівень спостережливості дозволяє виявити (на макрорівні) структуру і тип темпераменту, інтереси учнів для забезпечення продуктивної взаємодії, коли реалізується психологічне розуміння іншої людини. Сьогодні у вузі гостро затребуваний не тільки викладач-предметник, а й психолог.

*Дослідницький аспект.* Дослідницька діяльність передбачає здійснення наукового підходу до досліджуваних явищ, фактів, подій, застосування методів

наукового дослідження, психологічну та педагогічну діагностику суб'єктів процесу навчання. Науково-дослідницька діяльність викладача пов'язана також з вивченням вітчизняного і зарубіжного досвіду психолого-педагогічних досліджень, з освоєнням різних методик, з узагальненням і оформленням результатів власного дослідження. Дослідницька діяльність сучасного викладача повинна охоплювати основні функції: цільову (виховання, навчання, розвиток, мотивація засобами навчального предмета), операціональну (діагностична, конструктивно - проєктивна, організаційна, комунікативна, гностична, прогностична, корекційно-оцінна (тут же рефлексивна), методична, дослідницька).

До навчально-дослідної роботи студентів відносять: виступи з науковими повідомленнями; участь в науково-практичних, научно-теоретичних або науково-методичних конференціях; повідомлення про досвід своєї дослідницької роботи; дискусії з наукових проблем, які досліджують вчені, що працюють на кафедрах; конкурси на кращу студентську роботу; виставки кращих студентських робіт; публікації результатів свого дослідження в періодичній літературі; виготовлення засобів за матеріалами наукового дослідження, розробку проєктів, моделей та ін.; конструкторську роботу. До видів навчально-дослідницької роботи студентів традиційно відносять реферати, курсові роботи, дослідні курсові роботи, дипломні проєкти, магістерські роботи. Науково-дослідницька робота студентів не має обов'язкового характеру і здійснюється на добровільних засадах, починаючи з першого курсу. Зазвичай, студенти групуються навколо провідних викладачів кафедр. Практикою роботи закладів вищої освіти доведено, що виконання наукових досліджень гарантує розвиток самостійності, креативності, аналітичного мислення студентів.

Однак залишається проблемою пошук сучасних інноваційних механізмів організації навчально-дослідницької та науково-дослідної роботи студентів.

*Експериментальний аспект.* Викладач в сучасних вимогах до організації навчання покликаний експериментувати, тобто на основі вивчення, діагностики обґрунтовувати результати творчого пошуку оригінальних, нестандартних підходів до вирішення проблем вдосконалення як своєї освіти, так і студентів. Він повинен уміти вивчати самого себе і студентів, тут підвищується роль якісних методів дослідження.

Продуктом його дослідного (експериментального) пошуку можуть стати: оцінка результатів впровадження створеної інноваційної технології навчання, оригінальних методів, прийомів, засобів і форм організації активної пізнавальної навчальної роботи студентів, діагностика якості педагогічної майстерності, якості оволодіння студентами навчальної діяльністю, в ході якої вони готуються і готують себе як майбутніх фахівців [3; 4].

Актуальність експериментальної діяльності викладачів можна пов'язати з понятійним апаратом психолого-педагогічного експерименту в вузівському навчанні: констатуючий експеримент-попереднє тестування; введення незалежної змінної (апробування обраних або сконструйованих елементів впроваджуваної інноваційної технології, елементів створеної оригінальної методичної системи) в умовах і вимогах формуючого експерименту; аналіз залежною змінною (як зворотний зв'язок того, що придбали студенти в сфері знань, умінь, навичок, розвитку якостей особистості, вихованості); контрольний експеримент (підсумкове тестування, виконання індивідуальних завдань, види самостійної роботи, результати дослідницької діяльності, навчання в рамках курсу, що вивчається або дисципліни) [5].

Відзначимо особливості та можливості психолого-педагогічного експерименту: практичне впровадження тієї чи іншої ідеї в руслі інноваційних технологій, підходів на базі методології теоретичного та емпіричного дослідження; розширення сфери використання психолого-педагогічного експерименту в процесі навчання вищої школи; експериментальна перевірка

результатів навчання в умовах наступності дослідницької, навчальної, самостійної, науково-дослідної діяльності вчорашніх старшокласників, сьогоднішніх студентів, творчої діяльності викладачів. Аспект майбутнього інженера-педагога - менеджера навчальної групи студентів. Даний аспект реалізується на основі впровадження демократичного стилю відносин між викладачами і студентами. Викладач - менеджер покликаний визнавати студента партнером у взаємодії, бачити його особистістю, що визначає характер міжособистісних відносин, коли у нього формується стійке бажання керувати навчальною діяльністю студентів, тобто свідомо, науково обґрунтовано реалізувати управлінську функцію. В рамках професійної педагогічної діяльності управління виступає керівництвом вчення студентів з метою виконання прийнятих ними завдань раціональними способами. Викладач - менеджер в навчальній групі студентів повинен вміти зважувати альтернативи, бути лідером, приймати інноваційні рішення, забезпечувати відповідність потреб студентів їх індивідуальним очікуванням. Безумовно, розвиток особистості викладача і студента вищого навчального закладу слід розглядати в рамках акмеологічного розвитку їх професіоналізму, бо предметом акмеології виступають процеси, закономірності та механізми удосконалення людини як індивіда, індивідуальності, суб'єкта праці та особистості, життєдіяльності, професії, які призводять до оптимального шляху самореалізації, досягнення вершин у розвитку [6, 10].

**Висновки.** Розвиток і використання потенціалу майбутнього інженера-педагога, що складають організацію та готовність до вирішення інноваційних професійних завдань є ключовими факторами в досягненні закладами вищої освіти конкурентних переваг і зміцнення їх позицій на ринку освітніх послуг.

Переваги інноваційних методів складно переоцінити, так як вони відіграють значну роль у формуванні особистісних якостей майбутнього фахівця. Інноваційні методи допомагають навчитися активних способів

отримання нових знань, що дозволяють оволодіти більш високим рівнем соціальної активності, також стимулюють творчі здібності студентів і допомагають наблизити навчання до практики повсякденного життя.

Перспективами подальших досліджень стає створення моделей особистості майбутнього інженера-педагога - інноватора креативного типу, що творчо взаємодіють в сучасному педагогічному процесі.

Таким чином, вирішення проблеми підготовки майбутнього інженера-педагога до інноваційної педагогічної діяльності потребує інноваційного підходу до проектування освітнього процесу в умовах розв'язання теоретико-методологічних, методичних і прикладних завдань щодо комплексного впровадження педагогічної інноватики у змісті професійної підготовки майбутнього інженера-педагога, у технології освітньої діяльності; в управлінні освітнім процесом тощо.

Означені завдання щодо підготовки таких фахівців повинна реалізувати насамперед вища інженерно-педагогічна освіта, яка нині успішно реформується.

Підсумовуючи вище викладене, ми можемо зробити висновки, що тенденції розвитку освіти в Україні з огляду на євроінтеграцію зумовили необхідність розгортання інноваційних процесів в освітній системі.

Освіта є пріоритетною сферою в соціально-економічному, духовному та культурному зростанні української державності. Саме через зміни у діяльності майбутнього інженера-педагога можна домогтися якісних змін у навчально-виховному процесі вищої школи, наблизити його результати до стандартів європейського освітнього простору.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Будас Ю. О. Підготовка майбутніх вчителів до інноваційної педагогічної діяльності засобами ділової гри : автореф. дис...канд. пед. наук : 13.00.04 / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. Вінниця, 2010. 20 с.
2. Винославська О., Ложкін Г. Проектування інноваційної діяльності як складова педагогічної майстерності викладача вищої школи. Вісник Львівського університету. Сер. пед. 2009. Вип. 25. Ч. 1. С. 48–56.
3. Галиця І. О. Інноваційні механізми активізації педагогічного і наукового процесів. Вища школа. 2011. № 7/8. – С. 31–37.
4. Гречаник Б. В. Інноваційний потенціал вітчизняних ВНЗ: особливості та проблеми його формування. Інвестиції: практика та досвід. 2010. № 11. С. 24–27.
5. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посібник. Київ : Академвидав, 2004. 352 с.
6. Інноваційні педагогічні технології: теорія та практика використання у вищій школі : монографія / І. І. Доброскок та ін.; Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих АПН України. Переяслав-Хмельницький : С. В. Карпук, 2008. 284 с.
7. Коваль Т. І. Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній діяльності : навч.- метод. посібник. Київ : КНЛУ, 2009. 380 с.
8. Кошечко Н. В. Методика викладання у вищій школі : навч. посібник. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Ніжин : НДУ ім. Миколи Гоголя, 2013. 115 с.
9. Лисенко М. В. Інноваційна парадигма вищої освіти України за умов переходу до інформаційного суспільства : автореф. дис. ... канд. філос. наук : 09.00.10 / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т». Київ, 2013. 16 с.
10. Прокопенко І. Ф. Розвиток інноваційної педагогічної освіти як пріоритетний напрям модернізації національних систем підготовки освітянських кадрів у ХХІ ст. Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: НТУ „ХПІ”, 2013. № 1. С. 48-55.
11. Романовський О. Г. Педагогічні інновації у формуванні національної гуманітарно-техічної еліти. Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: НТУ „ХПІ”, 2010. № 4. С. 3-10.
12. Стадов С. Готовність викладача до інноваційної діяльності як компонент його організаційної культури. Вісник Львівського університету. Сер. пед. 2009. Вип. 25. Ч. 2. С. 67–73.

## REFERENCE

1. Budas Yu. O. Preparation of future teachers for innovative pedagogical activity by means of business game : author's ref. dis. ... cand. ped. Sciences: 13.00.04 / Vinnytsia. state ped. Univ. names Michael Kotsyubynsky. Vinnytsia, 2010. 20 p.
2. Vynoslavska O., Lozhkin G. Design of innovative activity as a component of pedagogical skill of a high school teacher. Bulletin of Lviv University. Ser. ped. 2009. Vip. 25. Part 1. P. 48–56.
3. Galicia I. O/ Innovative mechanisms of activation of pedagogical and scientific processes. Higher school. 2011. № 7/8. P. 31–37.
4. Grechanik B.V. Innovative potential of domestic universities: features and problems of its formation. Investments: practice and experience. 2010. № 11. - P. 24–27.
5. Dychkivska I. M. Innovative pedagogical technologies : textbook. Kiev : Akademvidav, 2004. 352 c.
6. Innovative pedagogical technologies: theory and practice of use in higher school : monograph / I. I. Dobroskok and other; Pereyaslav-Khmelnitsky. state ped. Univ. Hryhoriy Skovoroda, Inst. education and adult education of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine. Pereyaslav-Khmelnitsky : S.V. Karpuk, 2008. 284 p.
7. Koval T. I. Training of higher school teachers: information technology in teaching : teaching method. manual. Kyiv : KNLU, 2009. 380 p.
8. Koshechko N. V. Methods of teaching in high school : textbook. manual. Kiev. nat. name Taras Shevchenko. Nizhyn: NDU. Mykola Gogol, 2013. 115 p.
9. Lysenko M. V. Innovative paradigm of higher education in Ukraine in the transition to the information society : author. dis. ... cand. philos. sciences: 09.00.10 / Ministry of education and science, youth and sports of Ukraine, Nat. tech. University of Ukraine "Kyiv. Polytechnic Inst. Kyiv, 2013. 16 p.
10. Prokopenko I. F. Development of innovative pedagogical education as a priority direction of modernization of national systems of educational training in the XXI century. Theory and practice of social systems management. Kharkiv : NTU "HPI", 2013. № 1. P. 48-55.
11. Romanovsky O.G. Pedagogical innovations in the formation of the national humanitarian and technical elite. Theory and practice of social systems management. Kharkiv: NTU "HPI ", 2010. № 4. P. 3-10.
12. Sgadov S. Teacher's readiness for innovation as a component of his organizational culture . Visnyk of Lviv National University. A series of pedagogy. 2009. Vip. 25. Part 2. P. 67–73.

**БОБРИКОВА ЮЛИЯ**

кандидат педагогических наук,  
доцент кафедры образовательных  
технологий и охраны труда  
Учебно-научного профессионально-  
педагогического института  
Украинской инженерно-педагогической  
академии,  
м. Бахмут, Украина

**ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ И ЛИЧНОСТЬ БУДУЩЕГО  
ИНЖЕНЕРА-ПЕДАГОГА В КОНТЕКСТЕ ИННОВАЦИОННОГО  
РАЗВИТИЯ ОБРАЗОВАНИЯ**

**Аннотация.** В статье проанализированы педагогическую деятельность будущего инженера-педагога в контексте инновационного развития и обосновано влияние использования инновационных методов и технологий на развитие педагогического мастерства будущего инженера-пед - участника инновационных процессов, улучшение качественных показателей знаний и необходимость использования инновационных методов и технологий для будущего специалиста.

Рассмотрены актуальность использования инновационных методов и технологий в процессе профессиональной подготовки будущего инженера-педагога, которые заключаются в том, чтобы научить будущего специалиста самостоятельно добывать знания и применять их для решения новых познавательных и практических задач; способствовать развитию коммуникативных способностей; расширить круг общения; привить умение пользоваться исследовательскими приемами: собирать и анализировать информацию, выдвигать гипотезы, делать выводы.

Рассмотрены методы интерактивного обучения и их организационно-методические формы, которые являются наиболее оптимальными по применению на определенном виде занятий при подготовке специалистов.

Выявлена роль инновационных методов и технологий в формировании готовности будущих специалистов к профессиональной деятельности, их мышления и поведения.

Охарактеризован комплекс профессионально значимых качеств будущих инженеров-педагогов необходимых для успешной профессиональной деятельности и особое внимание уделено современным информационным технологиям, их возможностям для совершенствования профессиональных умений.

Получены выводы и указано перспективы дальнейших исследований в рамках заданного направления.



**Ключевые слова:** инновационные технологии, инновационный подход, образование, студент, преподаватель, инженер-педагог.

**BOBRIKOVA JULIA**

candidate of pedagogical sciences,  
Associate Professor of Educational  
Technologies and Occupational Safety  
Educational-scientific professional-  
pedagogical institute  
Ukrainian Academy of Engineering and  
Pedagogy,  
Bakhmut, Ukraine

## **PEDAGOGICAL ACTIVITY AND PERSONALITY OF THE FUTURE ENGINEER-TEACHER IN THE CONTEXT OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF EDUCATION**

**Abstract.** The article analyzes the pedagogical activity of the future engineer-teacher in the context of innovative development and substantiates the impact of using innovative methods and technologies on the development of pedagogical skills of the future engineer-teacher - participant in innovation processes, improving quality indicators and the need to use innovative methods and technologies.

The urgency of using innovative methods and technologies in the process of professional training of future engineer-teacher, which is to teach future professionals to acquire knowledge and apply them to solve new cognitive and practical problems; to promote the development of communication skills; expand the circle of communication; instill the ability to use research techniques: collect and analyze information, make hypotheses, draw conclusions.

Methods of interactive learning and their organizational and methodological forms are considered, which are the most optimal for use in a certain type of classes during training.

The role of innovative methods and technologies in shaping the readiness of future professionals for professional activities, their thinking and behavior is clarified.

The complex of professionally significant qualities of future engineers-teachers necessary for successful professional activity is characterized and special attention is paid to modern information technologies, their opportunities for improvement of professional skills.

Conclusions are received and prospects of further researches within the set direction are specified.

**Key words:** innovative technologies, innovative approach, education, student, teacher, engineer-teacher.